

เส้นทางสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษา
กลุ่มเจนเนอเรชันวายในยุคเศรษฐกิจแบบใหม่เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตร
สำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่

The Path to Success in Building a Micro Entrepreneurship of
Generation Y Vocational Graduates in Gig Economy as Guidelines
for Curriculum Development of New Generation Learners

◆ รัฐ ชมภูพาน

นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Rath Chombhuphan

Pd.D. Candidate, Vocational Education Program, Faculty of Education,

Kasetsart University, E-Mail: hut_1978@hotmail.com, rath@rmutt.ac.th

◆ วรณดี สุทธินารากร

รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Wandee Sutthinarakorn

Associate Professor, Ph.D., Vocational Education Program, Faculty of Education

Kasetsart University, E-Mail: feduwdsu@ku.ac.th

◆ สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Suwanna Nakwiboonwong

Associate Professor, Ed.D., Vocational Education Program, Faculty of Education

Kasetsart University, E-Mail: fedusnnw@ku.ac.th

Received: August 22, 2019 ; Revised: September 20, 2019 ; Accepted: September 25, 2019

Abstract

The research employed a mixed method research. The objectives were: 1) to study successful paths to entrepreneurship of vocational graduates; and 2) to analysis guidelines for curriculum development to support a new career of new generation learners. The sample group consisted of 408 vocational graduates whose educational institutions were under the Office of the Vocational Education Commission. The sample group was selected using the stratified random sampling method. The research instrument was a questionnaire. The quantitative data from the questionnaire was analyzed for percentage, mean and standard

deviation. The researcher then conducted in-depth interview with 6 successful graduates in the business, using the semi-structured interview before conducting the content analysis. The researcher then presented the results and received feedback from stakeholders in a vocational commission forum to determine guidelines for developing the curriculum. The feedback from the public hearing was analyzed using content analysis.

The results showed that 63% of the graduates were a small entrepreneur as a supplementary job, 29.9% of them took it as a second - job and that approximately 7.1% of them took it as a full - time job. The successful paths consisted of the following aspects. The first aspect were, entrepreneurial characteristics. Secondly, Career selection process process was the second. The third aspect included an ability to self-develop and continuous learning. The fourth aspect included management and finance covering planning. The fifth aspect covered understanding changes of labor markets, and understanding of economy and society. As a result, the success of small entrepreneurs. resulted from profitable business operation would lead to business stability. In terms of the curriculum of the new generation of learners, the focus should be on entrepreneurial characteristics of the new generation of learners. The curriculum should include systems thinking, problem solving skills, teamwork skills, learning a global language, use of information for communication, creating innovation based on creativity and practice-oriented learning by providing qualification transfer between educational institutions and professional organizations. Moreover, there should be a promotion of education management guidance which corresponds to learners' actual conditions.

Keyword : Success, Micro Entrepreneurship, Generation Y, Vocational Graduates, Gig Economy

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเส้นทางสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา และ 2) วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพใหม่ของผู้เรียนรุ่นใหม่ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 408 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้สำเร็จการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ จำนวน 6 ราย ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และผู้วิจัยนำเสนอผลวิจัยสู่เวทีวิชาชีพเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เทคนิคที่ใช้คือ เวทีพิจารณา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทำอาชีพเป็นผู้ประกอบการรายย่อยเป็นอาชีพเสริม ร้อยละ 63.0 เลือکเป็นอาชีพที่ 2 ร้อยละ 29.9 และเลือกเป็นอาชีพเดียว ร้อยละ 7.1 ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยประกอบด้วยคุณลักษณะเฉพาะที่มีความเป็นผู้ประกอบการ กระบวนการในการเลือกอาชีพ แนวทางเลือกอาชีพ การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การบริหารจัดการและการเงิน ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน เศรษฐกิจและสังคม ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยเกิดจากการดำเนินการนำมาซึ่งผลกำไรที่สร้างความมั่นคงทางธุรกิจ สำหรับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของผู้เรียนรุ่นใหม่ คือ การพัฒนาคุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนรุ่นใหม่ การพัฒนาทักษะคิดเชิงระบบ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ในภาษาสากล การใช้สารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การสรุสร้างนวัตกรรมด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยมีการเทียบโอนคุณวุฒิการศึกษา ระหว่างสถาบันการศึกษากับองค์กรวิชาชีพ และส่งเสริมการแนะแนวการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน

คำสำคัญ : ความสำเร็จ ผู้ประกอบการรายย่อย เจเนอเรชันวาย ผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษา เศรษฐกิจแบบใหม่ บทนำ

คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มหันมาเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการสามารถบริหารงานและเป็นเจ้าของเองได้ ในลักษณะของผู้ประกอบการเป็นเจ้าของกิจการคนเดียวหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยดำเนินงานในพื้นที่ที่ตนเองเป็นเจ้าของ หรือมีพื้นที่ที่สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายกับผู้บริโภคได้ ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารกิจการได้เอง การผู้ประกอบการขนาดเล็กจึงเป็นที่นิยมในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ไม่ต้องการทำงานในสถานประกอบการที่เป็นลูกจ้างภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ (Department of Employment, 2014) จุดเด่นของคนรุ่นใหม่คือ มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของระบบสารสนเทศ (Digital Economy) มีความคิดสร้างสรรค์ เชื้อมั่นในตนเองสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ต้องการงานที่มีความก้าวหน้าในอาชีพ ชอบแสดงความคิดเห็น บริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถเป็นนายของตนเอง (Samkoset, 2015) คนรุ่นใหม่จึงมีลักษณะงานที่อาศัยความคิดสร้างสรรค์ ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของตนเอง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ อาชีพที่เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่จึงต้องเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความคล่องตัวในการทำงาน

ด้วยเหตุของความต้องการการประกอบอาชีพที่เปลี่ยนไปในท่ามกลางสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลเองได้มองเห็นแนวโน้มดังกล่าวจึงได้กำหนดให้มีการสนับสนุนผู้ประกอบการที่อยู่ในระดับ SMEs มากขึ้น โดยเฉพาะในเศรษฐกิจแบบใหม่ (Gig Economy) ซึ่งจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเศรษฐกิจกระแสหลักในระบบทุนนิยม (Meengeon, 2016) ภาครัฐเองต้องมีบทบาทในการส่งเสริมช่วยเหลือให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมอันจะเป็นหลักประกันและช่วยเหลือให้สามารถสร้างความเจริญและกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง (Samkoset, 2015) ผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพเป็นผู้ที่มีต้นทุนทางด้านอาชีพทำให้ออกาสของการเข้าสู่อาชีพไม่ยากเย็นจนเกินไป (Sutthinarakorn, 2014) สร้างนักคิด นักประดิษฐ์

มีการสร้างตลาดมาพบกันตามที่ผู้จัดงานหรือผู้ประกอบการรังสรรค์ขึ้น ยิ่งกว่านั้นความสนใจในการใช้พื้นที่ที่สาม (Third- Place) เพื่อพบปะระหว่างผู้ผลิตและผู้ซื้อหรือผู้ขายได้เกิดขึ้นอยู่อย่างมากมายซึ่งเป็นที่ชุมนุมของผู้ประกอบการรุ่นใหม่รายใหม่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน เช่น การซื้อขายสินค้าบนตลาดออนไลน์ตรงกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากที่สุดทั้งอยู่ในโลกของการทำงานหรือโลกของธุรกิจ เป็นการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) การก้าวข้ามความได้เปรียบทางการเรียนรู้ผ่านนวัตกรรมทางการศึกษาได้ก้าวเข้าสู่กระแสใหม่ของการเปลี่ยนแปลง (Champeeruang, and Wattanatom, 2010) ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจที่การผลิตและการแพร่กระจายสินค้าและบริการ อาศัยความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก เพื่อสร้างความเติบโต ความมั่งคั่งและสร้างงานในทุกภาคเศรษฐกิจ ความรู้และนวัตกรรมจึงเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนามากกว่าเงินทุนและแรงงาน ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับฐานความรู้ ส่งผลทำให้องค์กรต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจและสังคมจำเป็นต้องปรับตัวไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้การศึกษาค้นคว้าความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ข้อค้นพบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการบรรจุลงในหลักสูตรการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยเข้ากับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอาชีพอยู่ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์

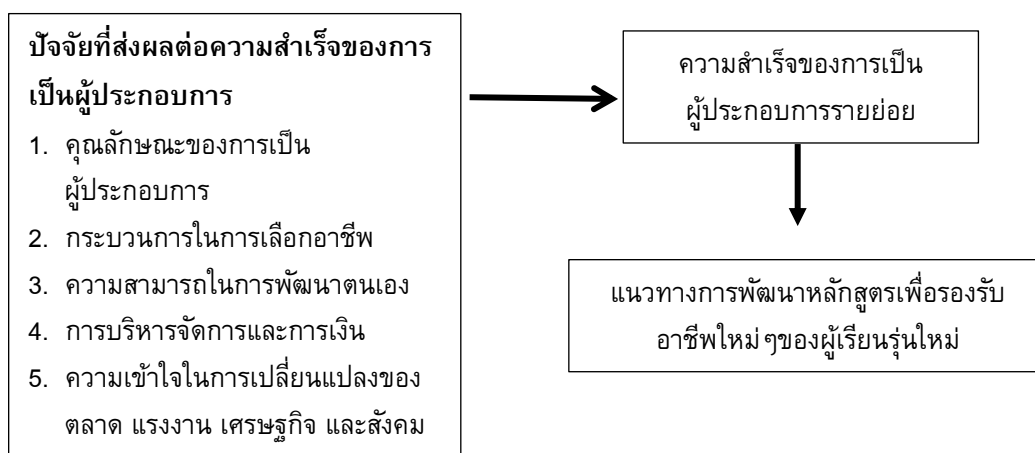
- 1) ศึกษาเส้นทางสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
- 2) วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพใหม่ของผู้เรียนรุ่นใหม่

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาเส้นทางสู่ความสำเร็จของการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จอาชีวศึกษากลุ่มเจนเนอเรชั่นวายและศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพใหม่ของผู้เรียนรุ่นใหม่ซึ่งอยู่ในรูปแบบของหลักสูตรในระบบ หลักสูตรฝึกอบรม และหลักสูตรเสริมการเรียนรู้ (Extracurricular)
- 2) ขอบเขตเชิงประชากร สถานที่และระยะเวลา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ที่ตั้งของธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และ นครราชสีมา โดยผู้วิจัยใช้เวลาทำวิจัยทั้งสิ้น 1 ปี 6 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2560 ถึง เดือนมิถุนายน 2561

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

อาชีวศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงาน

อาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพมีทักษะเพื่อพัฒนากำลังแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การผลิตกำลังคนต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการพัฒนากำลังคนเพื่อเตรียมคนตลอดชีวิตการทำงานเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ของบุคคลที่จะเข้าสู่โลกของการทำงานตลอดจนการจ้างงานด้วย และคนรุ่นใหม่จะต้องมีความรู้ที่กว้างขึ้น (Siriwan, 2012) บุคคลกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนงานบ่อยและได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถทำงานหลายอย่างได้ในเวลาเดียวกัน มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยี และประพฤติดีปฏิบัติในการทำงานไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างสะดวกสบาย มีความปลอดภัยในครอบครัว และมีการสร้างความสำเร็จในชีวิต

ปัจจุบันโลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยมุ่งเน้นความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Puapongsakorn, Chalamwong and Latthapipat, 2012) หากประเทศใดสามารถปรับตัวและรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลกจะทำให้ประเทศนั้นมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม ความเป็นอยู่ของประชากร รวมถึงมีการพัฒนาด้านการศึกษา อันจะส่งผลให้การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในประเทศ และมีการพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพซึ่งส่งผลถึงการมีชีวิตที่ดี การพัฒนาแรงงานที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาคนให้สามารถทัดเทียมนานาชาติและประชาคมอาเซียนที่มีความต้องการการใช้แรงงานมากขึ้น รวมทั้งสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพนี้ได้

กลุ่มคนรุ่นใหม่เจนเนอเรชั่นวาย

กลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย (Generation Y) เป็นผู้ที่เกิดในยุคที่อัตราการเจริญเติบโตของประชากรโดยรวมของโลกลดลง ครอบครัวเริ่มมีขนาดเล็ก บุตรที่เกิดมาจะได้รับการเลี้ยงดูที่ให้ความสนใจและเอาใจใส่มากกว่าเดิม ลักษณะเช่นนี้ทำให้ตัวตนของคนเริ่มมีความสำคัญของกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย เป็นกลุ่มคนที่มีความเป็นตัวของตัวเองและเลือกที่จะให้ความสำคัญกับคุณค่าและการใช้งานที่ตอบสนองความต้องการของตนมีทางเลือก

ในการดำรงชีวิตที่หลากหลาย ที่เกิดจากสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันที่มีพื้นฐานทางด้านความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไป มีกรอบคร่าวที่เล็งดูตามความพร้อมโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งยอมรับในความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รวมถึงมีการใช้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็นซึ่งนิยมใช้วิธีการระดมสมองเพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด ซึ่งทำให้กลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย มีความเป็นตัวของตัวเองสูง คิดนอกกรอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มั่นใจในตัวเองสูง มีความสนใจหรือเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอีกด้วย (Charoensri, 2007)

การประกอบอาชีพของคนรุ่นใหม่

การเลือกประกอบอาชีพของบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับค่านิยมในการทำงานของแต่ละบุคคล เป็นการตัดสินใจเพื่อช่วยให้สามารถทำตามสิ่งที่ตนเองต้องการและตามความถนัด ประกอบไปด้วยความสนใจ บุคลิกภาพ ความถนัดและทักษะในการประกอบอาชีพ อันหมายรวมถึงประสบการณ์และวุฒิภาวะทางอาชีพ จากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Maslow, 1970) เพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในหนทางของการประกอบอาชีพของบุคคลด้วย ความแตกต่างกันยังขึ้นอยู่กับค่านิยมและพื้นฐานของวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกันในแต่ละยุคแต่ละสมัยซึ่งโลกในปัจจุบันมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา โลกของอาชีพมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน การเลือกอาชีพของคนรุ่นใหม่เป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากในองค์กรในปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก จากความเติบโตของเศรษฐกิจในปัจจุบัน ความรุ่งเรืองของเศรษฐกิจแบบทุนนิยมในอดีตจะเกิดความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาการประกอบอาชีพในปัจจุบัน (Dokko, 2015) การทำงานของคนรุ่นใหม่ภายใต้เศรษฐกิจแบบใหม่ (Gig Economy) ซึ่งเป็นการทำงานหรือรับงานเป็นครั้งคราวไม่เต็มเวลา (Meengeon, 2016) การทำงานอิสระที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์มีอยู่หลากหลาย เช่น การเป็นนักออกแบบ สิ่งต่าง ๆ งานที่เกี่ยวกับนิเทศศาสตร์การประชาสัมพันธ์ นักชิมอาหารหรือนักออกแบบอาหาร นักออกแบบสถานที่ นักจัดดอกไม้ นอกจากนี้อาชีพที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นงานอิสระที่ไม่ต้องมีนายเป็นของตนเอง (Samkoset, 2015) แม้การสร้างรายได้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายประการ และไม่มีความมั่นคงทางด้านรายได้มากนัก เนื่องจากเป็นการทำงานที่มีความสุข มีอิสระในการทำงานมีชีวิตที่ไม่กดดันในสภาวะการณ์ต่าง ๆ อาชีพเหล่านี้จึงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก (Rattanastrai, 2013) ส่งผลให้ปัจจุบันและอนาคตความต้องการกำลังคนที่เป็นคนรุ่นใหม่ในตลาดแรงงานเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม เพื่อเตรียมคนให้มีความรู้ด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพอย่างเพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้เข้าสู่โลกของอาชีพได้ จึงจะให้ความสำคัญกับความรู้ในทักษะเฉพาะด้านวิชาชีพมากกว่าในด้านอื่นเพื่อให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการของตนเองได้

หลักสูตรสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่

หลักสูตรสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่ควรมีการจัดการหลักสูตรที่เน้นให้เป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วประกอบอาชีพได้ตรงกับสาขาที่ได้ศึกษา เน้นหลักพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะทาง (Specialization) เป็นหลักเพื่อให้ผู้เรียนรู้ในสาขาวิชาที่เลือกเรียนพร้อมกับการเสริมสร้างขีดความสามารถและเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน (Petchsuwan, and Pusara, 2015) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี สามารถจะประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษาโดยการรับงานอิสระพร้อมไปกับการประกอบอาชีพได้โดยเลือกประกอบเป็นอาชีพที่ 2 อาชีพเสริม และรับงานอิสระเต็มตัวเป็นอาชีพหลัก ซึ่งเป็นการสร้างจุดเริ่มต้นของการเป็นเจ้าของกิจการให้ผู้เรียนประกอบอาชีพในอนาคตได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยผสมวิธี (Mixed Method Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เสริมด้วยด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาเส้นทางการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษา ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ประกอบการรายย่อยที่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในพื้นที่ที่มีธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และนครราชสีมา จำนวน 408 คน เนื่องจากประชากรไม่ทราบจำนวนประชากรที่ไม่แน่นอนดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดกลุ่มตัวอย่างของ W.G. Cochran สุ่มด้วยวิธีการแบ่งเป็นชั้นหรือพวก (Stratified Random Sampling)

ตารางที่ 1 แสดงการเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เชียงใหม่	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	3,829	39
	วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	5,977	60
	วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่	973	10
กรุงเทพมหานคร	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	1,605	16
	วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	558	6
	วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	3,215	33
นครราชสีมา	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	5,739	58
	นครราชสีมา		
	วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา	7,429	76
	วิทยาลัยสารพัดช่าง	3,021	31
	นครราชสีมา		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
เพชรบุรีและ	วิทยาลัยเทคนิค	3,658	37
ประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	2,289	23
	วิทยาลัยการอาชีพ		
	วังไกลกังวล	1,772	19
	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี		
รวม		40,065	408

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผ่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอยู่ที่ 0.938 ซึ่งถือว่ายอมรับได้ จึงดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ประกอบการรายย่อยผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยจำนวน 6 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 3 การวิพากษ์ผลและการกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพใหม่ของผู้เรียนรุ่นใหม่

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยการวิเคราะห์ปัจจัยในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาซึ่งได้จากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ (Key Informant) เพิ่มเติม นำเสนอผลการศึกษาจากข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำสู่เวทีวิพากษ์ โดยผู้เข้าร่วมเวทีประกอบด้วยผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้ประกอบการรายย่อย ผู้เรียนและผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ผู้บริหารอาชีวศึกษา ครู อาจารย์อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และผู้ปกครอง ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา จำนวน 78 คน เพื่อวิพากษ์ผล พร้อมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพใหม่ ๆ ของผู้เรียนรุ่นใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการวิพากษ์นำไปสู่การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาเส้นทางสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประเภทผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่อาหารมากที่สุด (ร้อยละ

50.2) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์อาหาร (ร้อยละ 28.9) และทำการเกษตร (ร้อยละ 20.8) ผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 7.1 สามารถเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพหลัก ส่วนร้อยละ 29.9 เลือกเป็นอาชีพที่ 2 โดยร้อยละ 63.0 เลือกเป็นอาชีพเสริม ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยประกอบด้วย คุณลักษณะเฉพาะที่มีความเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.50) มีความเป็นตัวของตัวเอง อดทน มุ่งมั่น และมีความคิดสร้างสรรค์ที่บูรณาการใช้ในการประกอบอาชีพได้ โดยมีกระบวนการในการเลือกอาชีพ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.54) มีแนวทางเลือกอาชีพ ตั้งเป้าหมายในชีวิต และฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้ประสบความสำเร็จต้องมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.21$, S.D. = 0.54) มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่วนการบริหารจัดการและการเงิน ($\bar{X}=4.10$, S.D. = 0.65) มีการวางแผนและดำเนินงาน การบริหารจัดการ ต้องมีการจัดการเงินทุนอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน เศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X}=4.18$, S.D. = 0.62) ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการรายย่อย ($\bar{X}=4.20$, S.D. = 0.59) เกิดจากความน่าเชื่อถือ การมีชื่อเสียง การดำเนินกิจการโดยมีผลกำไรที่น่าซึ่งมาความมั่นคงของธุรกิจ มีการสร้างความพึงพอใจในกิจการให้กับผู้บริโภค และมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในอาชีพอันนำไปสู่การมีความสุขในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ทั้งนี้ข้อมูลเชิงลึกบ่งชี้ว่าผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษาที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีความสุขในการประกอบอาชีพ มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว มีความอดทนและมุ่งมั่นตั้งใจทำงาน มีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือจนเกิดแนวทางในการพัฒนาธุรกิจ มีกระบวนการในการเลือกอาชีพของตนเองและตั้งเป้าหมายในการใช้ชีวิต มีการวางแผน การบริหารจัดการในธุรกิจ การจัดการด้านทรัพยากรต่าง ๆ การจัดการด้านการเงินที่ดี มีความเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงาน ส่งผลถึงความสำเร็จทั้งในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ภาพแสดงข้อค้นพบผลการวิจัยจากปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ

2. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพใหม่ของผู้เรียนรุ่นใหม่ว่า ผู้ที่มีส่วนได้เสียได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนว่าควรมีการเปิดหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรฝึกอบรม และหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ว่าควรมีการประยุกต์ผลการวิจัยเกี่ยวกับอาชีพใหม่ ๆ เข้าไปในหลักสูตรด้วยเพื่อให้ทันสมัยกับความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ผู้สอนต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องมือและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และควรมีงานวิจัยเกี่ยวกับอาชีพใหม่ ๆ มากขึ้น ผู้เรียนต้องการเรียนในหลักสูตรที่มีการพัฒนาให้เข้ากับความต้องการของตนเอง ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและได้นำเอาการเรียนสายอาชีพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานได้เป็นอย่างดี ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจเพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางอาชีวศึกษาสามารถทำงานได้ และมีข้อเสนอแนะอื่น คือ ต้องการให้มีการแนะแนวทางอาชีพที่หลากหลาย ควรมีการไปถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำกับคนด้อยโอกาสทางสังคม และต้องการให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการที่เป็นธุรกิจของคนต่างชาติเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาผู้เรียน

ภาพที่ 3 แสดงสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการจัดเวทีพหุภาคี

มีการจัดการหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจที่เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วประกอบอาชีพได้ตรงกับสาขาที่ได้ศึกษา เน้นหลักพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะทางเป็นหลักเพื่อให้ผู้เรียนรู้ในสาขาวิชาที่เลือกเรียน พร้อมกับการเสริมสร้างขีดความสามารถและเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนรุ่นใหม่ การเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการแก้ปัญหาในสถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี สามารถจะประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษาโดยการรับงานอิสระพร้อมไปกับการประกอบอาชีพได้โดยเลือกประกอบเป็นอาชีพที่ 2 เลือกประกอบอาชีพเสริม และรับงานอิสระเต็มตัวเป็นอาชีพหลัก หลักสูตรที่มีความหลากหลาย เน้นการฝึกปฏิบัติ มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม มีส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้กับผู้เรียน เน้นความรู้ทางด้านภาษาให้มากขึ้น เพิ่มวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ สอดแทรกการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) สามารถที่จะเชื่อมโยงหรือเทียบโอนระหว่างสถาบันการศึกษากับองค์กรวิชาชีพได้

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่สำเร็จอาชีวศึกษามีแนวโน้มเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาความสำเร็จทั้ง 6 ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูงโดยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ และความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐ อมรปิณโย (Amornpinyo, 2013) ที่พบว่า การประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านการ

บริหาร ซึ่งผู้ประกอบการได้ใช้ชีวิตให้มีคุณค่าอย่างเต็มที่และมีความสุขในการใช้ชีวิตที่ได้มาจากการประกอบอาชีพ การสร้างพลังขับเคลื่อนการใช้ชีวิตอันเป็นผลให้เกิดจากความสุขในการดำรงชีวิต ความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจ ได้รับความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ (Recognition) มีการสร้างความมั่นคงของพนักงานสวัสดิการและการดูแลด้านต่าง ๆ ให้กับพนักงานและผู้ร่วมงาน สามารถสร้างผลกำไรในการประกอบกิจการจนนำไปสู่การขยายธุรกิจให้เติบโตขึ้น และทำงานให้บรรลุตามความมุ่งหมาย (Work Achievement) ทำให้เกิดความรู้สึกสำเร็จและตระหนักรู้ในคุณค่าของชีวิตและการประกอบอาชีพ

แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่

หลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการสอนได้ หลักสูตรจะต้องมีความชัดเจนและมีตัวบ่งชี้ที่แน่นอนเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลต่อผู้เรียนที่มีคุณภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. หลักสูตรสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่ ดำเนินการจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ โดยอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้ทันกับโลกที่มีความเปลี่ยนแปลง หลักสูตรควรมีการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและการสอนปฏิบัติในด้านวิชาชีพให้กับผู้เรียนเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรง การศึกษาความสำเร็จจากบุคคลต้นแบบ (Role Model) การฝึกปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ บนหลักพื้นฐานความเป็นวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) หลักสูตรจะต้องมีความยืดหยุ่นบนความหลากหลาย และปรับเปลี่ยนให้เข้ากับผู้เรียนที่มีอยู่หลายกลุ่ม ทั้งในหลักสูตรในระบบ หลักสูตรนอกระบบ และหลักสูตรตามอัธยาศัย (Office of the Vocational Education Commission, 2017) ซึ่งจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนในระยะเวลาปกติ การเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรฝึกอบรม ที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกวัย มีระบบการจัดการที่ได้มาตรฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง

2. การจัดการหลักสูตร การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ควรคำนึงถึงแนวคิดในการจัดตั้งหลักสูตรที่มีบริบทแตกต่างกันของแต่ละแห่ง ซึ่งหลักสูตรของอาชีวศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นรูปแบบการเรียนแบบเดิม เพื่อการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมีการสร้างรูปแบบของการเรียนที่เน้นปฏิบัติ (Pornthadawit, 1999) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการปฏิบัติจากผู้เรียนเป็นหลัก (Child Center) ผู้เรียนรุ่นใหม่มีความแตกต่างกันมาก การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรควรจะต้องที่คุณสมบัติและความต้องการของผู้เรียนเพื่อจะลดปัญหาอันจะเกิดจากการเรียนการสอน ในด้านของผู้สอน การพัฒนาศักยภาพผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกสมัยใหม่ จะต้องมีการนำเอาความรู้หรือสิ่งที่ได้รับที่เกิดจากการฝึกอบรม การพัฒนาการเรียนรู้ในอาชีพในสถานประกอบการของตัวผู้สอนเองไปใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน หลักสูตรด้านอาชีพมุ่งเน้นการสอนปฏิบัติการเชิงวิชาการ (Practice Science) ควบคู่กับการสอนทฤษฎีด้านอาชีพให้ผลเกิดกับผู้เรียนที่สามารถปฏิบัติงานด้านอาชีพได้

จริงเมื่อเข้าสู่การทำงานในอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศต่อไป การจัดการเรียนการสอนไม่เน้นเนื้อหา (Practice Based Learning) การจัดการเรียนการสอนที่หลักสูตรเน้นการปฏิบัติตามประสบการณ์จริงโดยนำเนื้อหามาประยุกต์ให้เข้ากับการปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based Curriculum) หลักสูตรที่เน้นความสามารถของผู้เรียน ส่วนประกอบของหลักสูตรแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 วิชาชีพพื้นฐาน ควรจะมุ่งเน้นวิชาพื้นฐานที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต การพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพในอนาคตได้ ส่วนที่ 2 รายวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ในส่วนนี้เป็นรายวิชาที่ให้ความสำคัญกับสาขาวิชาที่ศึกษาโดยมุ่งเน้นการศึกษาเชิงวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต การพัฒนาอาชีพและประกอบอาชีพได้ ส่วนที่ 3 รายวิชาชีพ เฉพาะ รายวิชาที่สามารถพัฒนาอาชีพของผู้เรียนเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติในทุกมิติ (Practice Dimension) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นภาพในอนาคตของการประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษาไปแล้วซึ่งหมายถึงการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้กับผู้เรียนอันเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพ

3. ระบบการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในสถานศึกษา (Phochinda, Ratana-o-larn and Khitdee, 2017) จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีแหล่งของการค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอ มีการนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ รวมถึงจัดให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ การเน้นการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการฝึกประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง มีการเรียนรู้จากผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพเพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการคิดอย่างเป็นระบบ (Logical Thinking) และการใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Thinking) จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความมั่นใจและการกล้าแสดงออกให้กับผู้เรียน และการกำหนดมาตรฐานอาชีพทางการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพเพื่อให้เป็นระบบการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานเทียบเท่าระดับสากลทั้งในประเทศและเทียบโอนได้กับต่างประเทศระหว่างสถานศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันด้วย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยปัจจุบันจากความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของเศรษฐกิจ สังคม และความ เป็นอยู่ของคนในประเทศมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา นโยบายในการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งการศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการศึกษา

1.1 ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรุ่นใหม่ได้เกิดเรียนรู้ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของคนรุ่นใหม่ คือ มีความอดทนและมุ่งมั่นตั้งใจทำงาน มีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการส่งเสริมจากทาง

ภาคีรัฐบาลในการประกอบอาชีพโดยตรง และจัดตั้งแหล่งรวมธุรกิจ กับผู้ประกอบการภายนอกเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นการต้องการตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในโลกสมัยใหม่

1.2 สถาบันอาชีวศึกษาควรจัดทำหลักสูตรระยะสั้นให้เพิ่มเติมมากขึ้น โดยเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มของอาชีพใหม่ ๆ ในอนาคตเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดและสนใจ

1.3 สถานศึกษาควรให้มีการจัดแนะแนวอาชีพที่หลากหลายในโลกยุคใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลในการตัดสินใจและเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ และการจัดแนะแนวอาชีพที่หลากหลายให้กับนักศึกษา ควรมีการนำเสนอแนวทางของอาชีพจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมาถ่ายทอดความรู้และแนะแนวอาชีพ มีการไปถ่ายทอดประสบการณ์หรือสอนด้านอาชีพกับโรงเรียนในชนบทให้เด็กชนบทที่ด้อยโอกาส

1.4 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริงได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่เขาต้องการต้องสอดคล้องกับตลาดแรงงานเพื่อได้ผลิตบุคลากรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานด้วย รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ประกอบการเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐบาล

2.1 ภาครัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

2.2 รัฐบาลช่วยสนับสนุนสถาบันอาชีวศึกษาทำวิจัยด้านอาชีพเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลแนวทางให้นักศึกษาได้ตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

3. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกของอาชีพอิสระที่ผู้เรียนสามารถสรรสร้างอาชีพด้วยตนเองจากต้นทุนประสบการณ์ชีวิตจนกระทั่งประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต ข้อมูลเหล่านี้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่มีความสำคัญต่อคนในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ

3.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรความเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่เฉพาะเจาะจงในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในอาชีพก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการได้เร็วขึ้น

3.3 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship) เพื่อให้การประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหรือระหว่างการศึกษาที่มีความหมายต่อการยังประโยชน์ต่อสังคม

References

- Amornpinyo, N. (2013). *A Sustainable Success Model of Micro Entrepreneur in Upper Northeast, Thailand*. Sripatum Chonburi, 14(3): pp. 57-66. Academic Journal Sripatum. 9 (3): 57 - 66.

- Champeeruang, S., and Wattanatorn, A. (2010). *Knowledge Necessary for Knowledge-Based Economy People*. Journal of Education Naresuan University. 12 (1): 165 - 171.
- Charoensri, B. (2007). *Generation Y's Responses towards Societal Marketing Programs*. Master of Management. Suranaree University of Technology.
- Department of Employment. (2014). *Future Career Prospects for the Next 3 Years (2015-2017)*. Bangkok: Department of Employment.
- Dokko, J. (2015). *Worker and Online Gig Economy*. New York: The Harmilton Project.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivative and Personality*. New York: Harper & Row.
- Meengeon, T. (2016). *Gig Economy a New Lifestyle*.
Available Source: <http://daily.khaosod.co.th>, (March 10, 2018).
- Naikhongsiri, S., Phromchan, S., and Korakotjintanakarn, P. (2012). *The Development of Dual Vocational Training Model by Integrated Learning Management in Enterprises*. Journal of Research, Rajamangala University of Technology Bangkok. 6(2): 1 - 10.
- Office of the Vocational Education Commission. (2017). *Vocational Development Plan 2017-2036*. Bangkok: Office of the Vocational Education Commission.
- Petchsuwan, N., and Pusara, R. (2015). *The Development of Vocational Curriculum for Business Computer According to Employers Needby Using Backward Design*. EAU Heritage Journal and Social Science. 5(3): 152 - 169.
- Phochinda, C., Ratana-o-larn, C., and Khitdee, K. (2017). *Examination of the Validation of Life and Career Skills 21st Century Model for Grade 12 Students*. Veridian E-Journal Silpakorn University. Silpakorn University 10(1): 458 - 470.
- Pornthadawit, N. (1999). *Perspective of Future Home Economics in Thailand A Reflections of Vision and Paradigm from present to future*. Doctor of Philosophy Thesis in Vocational Education, Kasetsart University.
- Puapongsakorn, N., Chalamwong, Y., and Latthapipat, D. (2012). *The Link Between the School and Quality Labor Market, Graduates and Quality Labor Shortages*. Bangkok: Thailand Development Research Institute.
- Rattanaurai, S. (2013). *Freelancer in Asean*. Bangkok: Sangdao Publishing.
- Siriwan, U. (2012). "Gen Y". Chiang Mai Business Newspaper. Bangkok: Thaiwattanapanich Co, Ltd.
- Samkoset, V. (2015). *Gig Economy*. Available Source: <http://www.varakorn.com/page.php?id=303>. (March 10, 2018).

Sutthinarakorn, W. (2014). *Trend in Demand for Food Products of Manufacturers and Consumers*. Bangkok: The 52nd Kasetsart University Annual Conference, 6 February 2014.

Rath Chombhuphan. Pd.D. Candidate, Vocational Education
Associate Professor Program, Faculty of Education, Kasetsart University.

Associate Professor, Wandee Sutthinarakorn, Ph.D.,
Vocational Education Program, Faculty of Education,
Kasetsart University.

Associate Professor, Suwanna Nakwiboonwong, Ed.D.,
Vocational Education Program, Faculty of Education,
Kasetsart University.